

27.8.2019

Lausuntopyyntö

TURVALLINEN JA ONNETTOMUUKSISTA VAPAA ARKI

Pelastustoimen toimintaohjelma onnettomuuksien ehkäisemiseksi

Suomen Sopimuspalokuntien Liitto esittää lausuntonaan Sisäministeriön Pelastustoimen toimintaohjelmasta onnettomuuksien ehkäisemiseksi seuraavaa:

Toimintaohjelmaa valmistellut hanke on laajuudessaan ollut ainutlaatuinen ja uudenslaisilta ihmis- ja ilmiölähtöisiltä ajattelutavoiltaan erinomainen.

Hanke on jo itsessään ollut toimintaohjelman toteutusta. Se on koonnut suuren määrän eri toimijoita yhteen ja hankkeen myötä on saatu vahvistettua toimintaohjelman kantavaa ajatusta, jonka mukaan turvallisuus ja onnettomuuksien ehkäisy kuuluvat kaikille – niin yksilöille kuin yhteisöille.

”Nollatoleranssi” onnettomuuksille on kunnianhimoinen tavoite. Vaikka onnettomuuksista vapaaseen arkeen ei täysin mahdollista olekaan päästä, kannattaa siihen pyrkiä. Mikäli toimintaohjelma onnistuu vielä jalkautumaan viranomaistahojen, järjestöjen ja erilaisten toimijoiden ”ylätasolta” jokaisen kansalaisen *ennennäkemättömään aktiiviseen osallisuuteen ja omatoimisuuteen jokaisen arjen vaaratilanteen sekä onnettomuuden ehkäisemiseksi*, ollaan päästy onnettomuuksien ehkäisyssä paljon pidemmälle kuin millään aikaisemmin toteutetulla hankkeella.

Juuri toimintaohjelman jalkauttaminen on sen suurin haaste. Strategisena linjauksena on nyt tuotettu erinomaiset lähtökohdat, joita on syytä johdonmukaisesti lähteä toteuttamaan. Koordinoinnin ja seurannan lisäksi tarvitaan alueellisia aktiivisia pelastusalan toimijoita, jotka ovat sisäistäneet toimintaohjelman ajatukset ja pystyvät käynnistämään sen mukaista laaja-alaisesti erilaisia toimijoita kokoavaa toimintaa.

Toimintaohjelman loppusanoissa mainitaan, että sopimuspalokuntalaisia ja heistä löytyvää osaamista voidaan hyödyntää laajasti tavoitteiden toteutumisessa. Erinomaista on, että sopimushenkilöstö ymmärretään osana pelastustoimen henkilöstöä myös tässä asiassa. Sopimushenkilöstön aktiivisempi ihmislähtöinen toiminta onnettomuuksien ehkäisyssä ei kuitenkaan lähde liikkeelle automaattisesti – siinä tarvitaan pelastuslaitosten aktiivista ohjausta. On huomioitava myös, ettei onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelman myötä kasvateta tarpeettomasti sopimushenkilöstön työmäärää. Myös onnettomuuksien ehkäisyyn liittyvät asiat tulee nähdä toimintana, joka huomioidaan palokuntasopimuksissa sekä henkilökohtaisen sopimuksen

sopimuspalokuntalaisten kohdalla vastaavalla tavalla korvattavina työtehtävinä kuin pelastustoimintaan liittyvät tehtävät.

Suomen Sopimuspalokuntien Liitto ry

Järjestöpäällikkö

Jaakko Linko